

**JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO KONKURENCE**

Dunajska 58, 1000 Ljubljana

T: 01 478 35 97

F: 01 478 36 08

E: gp.avk@gov.si

www.varstvo-konkurence.si

Številka: 3061-12/2021-8

Datum: 12. 10. 2021

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana, izdaja v senatu, ki ga sestavljajo Andrej Matvoz kot predsednik senata ter ob sodelovanju Francija Pušenjaka in mag. Karle Pinter kot članov senata, na podlagi 12. in 12.o člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence¹ (v nadaljevanju: ZPOmK-1), v zadevi presoje koncentracije pridobitve kontrole podjetja POMGRAD, gradbeno podjetje d.d., Bakovska ulica 31, 9000 Murska Sobota (v nadaljevanju: POMGRAD ali priglasitelj), ki ga zastopa predsednik uprave Iztok Polanič, in ki ga po pooblastilu zastopa Odvetniška pisarna Janežič & Jarkovič d.o.o., Tavčarjeva ulica 8, 1000 Ljubljana, nad podjetjem B & A & M, družba za tehnologije, preizkušanje in raziskave gradbenih materialov, d.o.o., Tomšičeva ulica 36, 2000 Maribor (v nadaljevanju: B & A & M ali prevzeto podjetje), ki ga zastopa direktor Miran Brence ml., na zahtevo, na nejavni seji dne 12. 10. 2021 naslednjo

ODLOČBO

1. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence koncentraciji pridobitve kontrole podjetja POMGRAD, gradbeno podjetje d.d., Bakovska ulica 31, 9000 Murska Sobota, nad podjetjem B & A & M, družba za tehnologije, preizkušanje in raziskave gradbenih materialov, d.o.o., Tomšičeva ulica 36, 2000 Maribor ne nasprotuje. Koncentracija je skladna s pravili konkurence.
2. Med postopkom niso nastali posebni stroški.

Obrazložitev

I. PRIGLASITEV IN UDELEŽENCI POSTOPKA

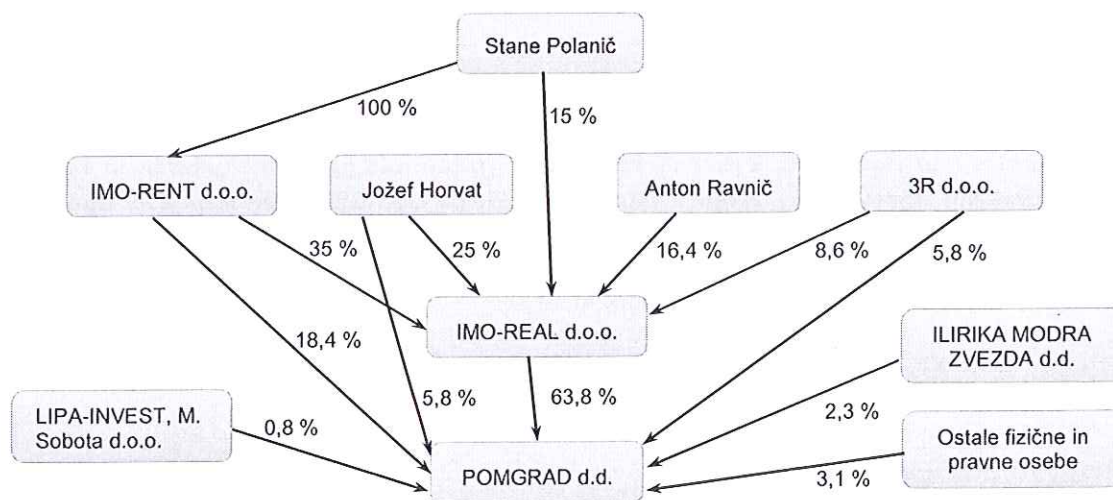
1. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Agencija) je dne 21. 7. 2021 prejela priglasitev koncentracije pridobitve kontrole podjetja POMGRAD nad podjetjem B & A & M². Koncentracijo je priglasilo podjetje POMGRAD, priglasitvi se pridružujeta tudi podjetje IMO-REAL Inženiring in posredovanje d.o.o., Ulica Štefana Kovača 10, 9000 Murska Sobota (v nadaljevanju: IMO-REAL) in fizična oseba Stanko Polanič.
2. Predmet koncentracije je pridobitev 75 % poslovnega deleža v podjetju B & A & M, ki ga bo

¹ Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12, 39/13 odl. US: U-I-40/12-31, 63/13-ZS-K, 33/14, 76/15 in 23/17.

² Dokument št. 3061-12/2021-1.

priglasitelj pridobil na podlagi Pogodbe o prodaji poslovnih deležev z dne 24. 6. 2021³, sklenjene med fizičnima osebama Miranom in Antonijo Brence kot prodajalcema in podjetjem POMGRAD kot kupcem. Z nakupom 75 % poslovnega deleža v podjetju B & A & M bo priglasitelj pridobil izključno kontrolo nad prevzetim podjetjem.

3. V skladu s prvim odstavkom 43. člena ZPOmK-1 morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti pred začetkom njenega izvrševanja, vendar najpozneje v 30 dneh od sklenitve pogodbe ali objave javne ponudbe ali pridobitve kontrole, pri čemer začne rok za priglasitev teči s prvim od teh dogodkov. Priglasitev mora vsebovati vse elemente, ki jih natančneje določa na podlagi šestega odstavka 43. člena ZPOmK-1 sprejeta Uredba o vsebini obrazca za priglasitev koncentracije podjetij⁴. Ker je bila priglasitev nepopolna, jo je priglasitelj dopolnil dne 6. 9. 2021⁵.
4. Skladno z določili Zakona o upravnih taksah⁶ je bila plačana upravna taksa po tarifni številki 48 v znesku 2.000,00 EUR⁷.
5. Podjetje POMGRAD je vodilno-obvladujoče podjetje lastniško povezanih podjetij skupine POMGRAD, ki se ukvarjajo z izvajanjem različnih gradbenih projektov visoke in nizke gradnje, kateri segajo na področja prometne in okoljske infrastrukture, zgradb in inženirskih ter geotehničnih del. Skupina POMGRAD deluje na področju celotne Slovenije ter širše v regiji Adriatik.⁸ Podjetje POMGRAD in s tem tudi skupino POMGRAD preko podjetij IMO-RENT Murska Sobota d.o.o. v nadaljevanju (IMO-RENT) in IMO-REAL obvladuje fizična oseba Stane Polanič.⁹
6. Slika 1: Lastniška struktura priglasitelja

Vir: Podatki priglasitelja.¹⁰

³ Dokument št. 3061-12/2021-1, priloga št. 5.

⁴ Uradni list RS, št. 36/09 in 3/14.

⁵ Dokument št. 3061-12/2021-6.

⁶ Uradni list RS, št. 106/10-UPB5, 14/15-ZUUJFO, 84/15-ZZelP-J, 32/18-ZKZaš.

⁷ Plačilo 7. 7. 2021.

⁸ Vir: <https://www.pomgrad.si/projekti/zgradbe>, vpogled z dne 30. 8. 2021.

⁹ Lastništvo in kontrolo skupine POMGRAD je Agencija preučila v okviru postopka presoje koncentracije podjetij IMO-REAL d.o.o., IMO-RENT Murska Sobota d.o.o., 3R d.o.o. in Jožeta Horvata s podjetjem SGP Pomgrad d.d. (Odločba Agencije št. 3061-10/2016-15 z dne 18. 7. 2016), presoje koncentracije podjetij SGP Pomgrad d.d., POMGRAD GM d.o.o. in SGP POMGRAD NEPREMIČNINE d.o.o. s podjetjem Komunika d.o.o. (Odločba Agencije št. 3061-10/2013-13 z dne 3. 2. 2014) ter presoje koncentracije družbe IMO-REAL d.o.o. s podjetjem HAKL IT, d.o.o. (Odločba Agencije št. 3061-41/2020-6 z dne 10. 2. 2021).

¹⁰ Dokument št. 3061-12/2021-1, priloga št. 8: Organigram podjetja POMGRAD, priloga št. 9: Organigram podjetja IMO-REAL d.o.o., priloga št. 10: Izpis iz KDD za podjetje POMGRAD.

7. V skupino POMGRAD so po podatkih priglasitelja vključena naslednja podjetja: (i) MIVKA RESORT d.o.o., podjetje je bilo ustanovljeno s ciljem razvoja investicijskega gradbenega projekta na Gorenjskem, do realizacije katerega do sedaj še ni prišlo; (ii) PANVITA EKOTEH d.o.o., proizvodnja elektrike in toplote iz silaže in gnojevke; (iii) DOBEL d.o.o., podjetje je bilo ustanovljeno z namenom izvedbe investicijskega projekta izgradnje trgovskega centra »TC Maximus v Murski Soboti«, podjetje je lastnik navedenega centra in prihodke ustvarja z oddajanjem poslovnih prostorov v najem; (iv) POMGRAD HOLDING d.o.o., podjetje je bilo ustanovljeno z namenom izgradnje, upravljanja, dajanja v najem ter odsvajanja nepremičnin oziroma gradbenih in poslovnih objektov, zaradi izstopa tujega družbenika je razvoj tega podjetja obstal; (v) URBANI CENTER d.o.o., podjetje je bilo ustanovljeno kot projektno podjetje z namenom izvedbe gradbeno-investicijskega projekta na območju BTC v Ljubljani, prihodkov trenutno ne ustvarja, posebnega premoženja nima; (vi) KOMUNIKA d.o.o., podjetje se ukvarja z izvajanjem gostinske dejavnosti (4 gostinski lokali, otroška igralnica, bowling center in catering) in z izvajanjem marketinških aktivnosti za potrebe 2 trgovskih centrov v Pomurju: Maximus Murska Sobota in Maximus Gornja Radgona; (vii) POMGRAD - TAP d.o.o., podjetje se ukvarja s proizvodnjo in prodajo asfaltnih zmesi za različne javne in zasebne naročnike preko dveh asfaltnih baz v Pomurju in na Štajerskem; (viii) POMGRAD - nepremičnine d.o.o., podjetje se ukvarja z izgradnjo in prodajo izgrajenih nepremičnin ter oddajanjem lastnih poslovnih in stanovanjskih prostorov v najem; (ix) POMGRAD - GNG d.o.o., podjetje se ukvarja z opravljanjem geotehničnih del na različnih gradbenih projektih javnih ali zasebnih investitorjev, podjetje prihodke ustvarja v Republiki Sloveniji in Republiki Hrvaški; (x) POMGRAD VGP d.d., podjetje se ukvarja z opravljanjem vodnogospodarske dejavnosti ter sodeluje pri okoljskih projektih, ki se izvajajo v Pomurju; (xi) POMGRAD CP d.d., podjetje se ukvarja z izvajanjem koncesijske dejavnosti vzdrževanja cest, z izvajanjem vzdrževalnih del na občinskih cestnih programih, postavitvijo prometnih signalizacij za potrebe cestnih zapor, z obnovo talnih označb ter drugimi deli, povezanimi s sanacijo, rekonstrukcijo in gradnjo cest; (xii) POMGRAD - GM d.o.o. in (xiii) P.G.M. INŽENIRING d.o.o., podjetji se ukvarjata s pridobivanjem in predelavo gramoznih in kamenih agregatov, s proizvodnjo betonskih mešanic in predelavo gradbenih odpadkov; (xiv) NOGRAD GM d.o.o., podjetje se ukvarja s pridobivanjem in predelavo gramoznih in kamenih agregatov in s proizvodnjo betonskih mešanic; (xv) TEGRA d.o.o., Republika Hrvaška, podjetje se ukvarja z gradbeno dejavnostjo, in sicer izvedbo objektov nizke gradnje, proizvodnjo betonskih mešanic, pridobivanjem in predelavo mineralnih surovin ter koncesijsko dejavnostjo vzdrževanja cest; (xvi) H - GRAD d.o.o., Republika Hrvaška, podjetje se ukvarja z gradbeno dejavnostjo, in sicer inženirskimi deli na področju izvedbe objektov visokih gradenj; (xvii) HAKL IT, d.o.o., podjetje se ukvarja z računalniškim programiranjem in v majhnem obsegu tudi z nadaljnjo prodajo računalniške opreme in storitev.
8. Gospodujoče podjetje priglasitelja IMO-REAL se ukvarja z dejavnostjo načrtovanja in vodenja investicijskih projektov v gradbeništvu, z dejavnostjo strokovnega nadzora pri graditvi objektov, dejavnostjo upravljanja poslovnih stavb in dejavnostjo posredovanja pri prodaji in oddajanju nepremičnin. Podjetje razvija tudi lastne investicijske projekte, pri čemer nato izgrajene poslovne nepremičnine proda zainteresiranim kupcem ali odda v najem, medtem ko stanovanjske nepremičnine prodaja. Podjetje IMO-REAL, ki prihodke v celoti ustvarja v Republiki Sloveniji ima naslednja odvisna podjetja: (i) Urbani center MS d.o.o. in (ii) Interling Holding d.o.o., obe podjetji sta v mirovanju in ne ustvarjata prihodkov ter (iii) IMO-AGENT d.o.o., ki se ukvarja z zavarovalno-posredniško dejavnostjo, svetovanjem pri škodnih dogodkih, in sicer prednostno za podjetja znotraj skupine POMGRAD.¹¹
9. Podjetje B & A & M je v lasti treh družbenikov, in sicer ima 50 % poslovni delež v lasti fizična oseba Antonija Brencce, po 25 % poslovni delež pa imata v lasti Miran Brencce st. in Miran

¹¹ Dokument št. 3061-12/2021-1.

Brence ml. Prevzeto podjetje je 100 % lastnik podjetja AKTIM, d.o.o., Ljubljana (v nadaljevanju: AKTIM), obe podjetji se ukvarjata z dejavnostjo tehničnega preizkušanja in analiziranja gradbenih materialov.

10. Priglasitelj je kot gospodarsko utemeljitev navedel, da je podjetje B & A & M primerno za prevzem, saj že dlje časa uspešno deluje na trgu opravljanja dejavnosti tehničnega preizkušanja in analiziranja gradbenih materialov. Prevzeto podjetje opravlja tudi dejavnost kontrole kvalitete vgradnje betonskih in asfaltnih mešanic, kamenih agregatov, pri čemer priglasitelj te dejavnosti interno ne opravlja in jih za potrebe izvajanja pridobljenih projektov najema na trgu. V primeru dokončnega prevzema bi prevzeto podjetje te storitve lahko opravljalo tudi za skupino POMGRAD.

II. PODREJENOST ZPOmK-1

A Koncentracija

11. ZPOmK-1 v prvem odstavku 10. člena določa, da gre za koncentracijo podjetij pri trajnejših spremembah kontrole nad podjetjem, in sicer: (i) pri združitvi dveh ali več predhodno neodvisnih podjetij ali delov podjetij; (ii) kadar ena ali več fizičnih oseb, ki že obvladuje najmanj eno podjetje, ali kadar eno ali več podjetij z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali kako drugače pridobi neposredno ali posredno kontrolo nad celoto ali deli enega ali več podjetij; ali (iii) kadar dve ali več neodvisnih podjetij ustanovi skupno podjetje, ki opravlja vse funkcije samostojnega podjetja z daljšim trajanjem.
12. Drugi odstavek 10. člena ZPOmK-1 določa, da kontrolo nad podjetjem ali njegovim delom pomenijo pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki ločeno ali skupaj in ob upoštevanju okoliščin ali predpisov omogočajo izvajanje odločilnega vpliva nad tem podjetjem ali delom podjetja, in sicer zlasti: (i) lastništvo ali pravice do uporabe celotnega ali dela premoženja podjetja; (ii) pravice ali pogodbe, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali sklepe organov podjetja.
13. Iz Prečiščenega obvestila Komisije o pravni pristojnosti v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 o nadzoru koncentracij podjetij (v nadaljevanju: Obvestilo Komisije) izhaja, da izključna kontrola obstaja, če lahko samo eno podjetje izvaja odločilni vpliv nad drugim podjetjem. Odločitve, bistvene za strateško gospodarsko ravnanje podjetja, vključujejo odločitve o vprašanjih, kot so finančni načrt, poslovni načrt, glavne investicije ali imenovanje višjega vodstva in presegajo odločitve, ki so običajne za zaščito pravic manjšinskih delničarjev (npr. odločitve o bistvu skupnega podjetja, kot so na primer spremembe statuta, povečanje ali zmanjšanje kapitala ali likvidacija)¹².
14. Nastanek koncentracije v smislu prvega odstavka 10. člena ZPOmK-1 pomeni tako imenovani pravni pogoj, ki je poleg izpolnjevanja ekonomskega pogoja, določenega v prvem odstavku 42. člena ZPOmK-1, nujni opredelilni element koncentracije. Če sta izpolnjena oba pogoja, nastane obveznost priglasitve in presoje po ZPOmK-1.
15. V obravnavanem primeru je koncentracija nastala dne 24. 6. 2021, ko je bila sklenjena Pogodba o prodaji poslovnih deležev, na podlagi katere bo podjetje POMGRAD pridobilo dva poslovna deleža, ki skupaj predstavljata 75 % celotnega osnovnega kapitala, in sicer 50

¹² Obvestilo Komisije, odstavki od 54 do 61 in od 65 do 73.

% poslovni delež od Antonije Brence in 25 % poslovni delež od Mirana Brenceta [REDACTED], ki pravnemu poslu ne nasprotuje in svoje predkupne pravice ne uveljavlja. V skladu s 33. členom Družbene pogodbe prevzetega podjetja¹³, družbeniki na skupščini odločajo z večino oddanih glasov, razen če ni z družbeno pogodbo ali zakonom predpisana drugačna večina. Po izvedeni koncentraciji bo tako priglasitelj s 75 % poslovnim deležem pridobil večino glasov za glasovanje na skupščini družbe in s tem tudi izključno kontrolo nad prevzetim podjetjem. Ker takšna pridobitev kontrole nad podjetjem pomeni koncentracijo v smislu druge alineje prvega odstavka 10. člena ZPOMK-1, Agencija ugotavlja, da je v obravnavanem primeru pravni pogoj izpolnjen.

B Preseganje pragov po 1. odstavku 42. člena ZPOMK-1

16. ZPOMK-1 v prvem odstavku 42. člena določa, v katerih primerih morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti Agenciji. Priglasitev je potrebna, če je skupni letni promet v transakciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije presegele 35 mio EUR in če je letni promet prevzetega podjetja skupaj s podjetji v skupini presegele 1 mio EUR oziroma v primeru, kadar dve ali več neodvisnih podjetij ustanovi skupno podjetje, ki opravlja vse funkcije samostojnega podjetja z daljšim trajanjem, če je letni promet, vsaj dveh v koncentraciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije, presegele 1 mio EUR.
17. Iz priloženih finančnih podatkov priglasitelja izhaja, da je podjetje POMGRAD skupaj z drugimi povezanimi podjetji v letu 2020 na trgu Republike Slovenije doseglo skupni letni promet v višini [REDACTED]. Letni promet podjetja B & A & M skupaj z odvisnim podjetjem AKTIM pa je v letu 2020 na trgu Republike Slovenije znašal [REDACTED].¹⁴ Navedeno pomeni, da je v primeru presoje pridobitve izključne kontrole podjetja POMGRAD nad podjetjem B & A & M presežen prag 35 milijonov EUR letnega prometa, določen v prvi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOMK-1 ter hkrati prag 1 mio EUR letnega prometa prevzetega podjetja skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije, določen v drugi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOMK-1.
18. Podrejenost koncentracije določbam ZPOMK-1 in s tem obveznost priglasitve Agenciji nastane, ko sta kumulativno izpolnjena oba pogoja – pravni in ekonomski. V primeru predmetne koncentracije sta izpolnjena oba pogoja, zaradi česar je zadevna koncentracija podrejena določbam ZPOMK-1.

C Pristojnost Agencije

19. Na podlagi tretjega odstavka 21. člena Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij¹⁵ (v nadaljevanju: Uredba ES o združitvah) nobena država članica ne sme uporabiti svojega nacionalnega prava o konkurenci za katero koli

¹³ Vir: AJPES portal, eObjave – Družbena pogodba (prečiščeno besedilo) z dne 29. 1. 2019.

¹⁴ Dokument št. 3061-12/2021-1 in dokument št. 3061-12/2021-6.

¹⁵ UL L 24, 29.1.2004, str. 1–22.

koncentracijo z razsežnostmi EU. Dolžnost Agencije¹⁶ je torej, da za vsako koncentracijo preveri, ali le-ta nima razsežnosti EU.¹⁷

20. Na podlagi drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah ima koncentracija podjetij razsežnost EU, kadar: (a) vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 5.000 mio EUR skupnega prometa, in (b) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 250 mio EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici. Koncentracija, ki ne doseže pragov iz drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah, ima na podlagi tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah razsežnost EU, če: (a) vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 2.500 mio EUR skupnega prometa, (b) vsa udeležena podjetja v vsaki od vsaj treh držav članic skupno ustvarijo več kakor 100 mio EUR skupnega prometa, (c) vsako od vsaj dveh udeleženih podjetij v vsaki od vsaj treh držav članic za namen odstavka (b) ustvari več kakor 25 mio EUR skupnega prometa in (d) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 100 mio EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici.
21. Agencija na podlagi podatkov priglasitelja ter drugih razpoložljivih podatkov ugotavlja, da zadevna koncentracija ne izpolnjuje meril za koncentracijo z razsežnostjo EU, saj je podjetje B & A & M skupaj z odvisnim podjetjem AKTIM v letu 2020 na trgu EU ustvarilo zgolj [REDACTED] EUR, kar pomeni, da niso doseženi pragovi iz (b) točke drugega oziroma pragovi iz (b), (c) in (d) točke tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah. Glede na to, da morajo biti pogoji izpolnjeni kumulativno, iz obrazloženega sledi, da zadevna koncentracija nima razsežnosti EU, niti po drugem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah, niti po tretjem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah. Zato je izključna pristojnost za izvedbo presoje skladnosti zadevne koncentracije s pravili konkurence na Agenciji.

III. SKLADNOST KONCENTRACIJE S PRAVILI KONKURENCE

A Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg

22. Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg je v skladu s 7. točko 3. člena ZPOmK-1 definiran kot trg, ki praviloma vključuje vse tiste proizvode ali storitve, ki jih potrošnik ali uporabnik šteje za zamenljive ali nadomestljive glede na njihove lastnosti, ceno ali namen uporabe. Upoštevni proizvodni trg se lahko določi na podlagi zamenljivosti povpraševanja, zamenljivosti ponudbe, potencialne konkurence ter morebitnih ovir za vstop na trg.
23. Pri presoji koncentracije je Agencija ugotavljala, ali prihaja do prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij ali delov podjetij na katerem od trgov, kjer le-ta nastopajo, ali do povezav, ki bi omejevale konkurenco na katerem od z njimi tesno povezanih trgov. Horizontalne koncentracije podjetij je mogoče opredeliti kot koncentracije, v katerih udeležena podjetja poslujejo na istih upoštevni trgih, za vertikalne koncentracije pa štejejo vse tiste koncentracije, v katerih so udeležena podjetja dejavna na različnih stopnjah oskrbne verige.
24. Iz dejavnosti večine podjetij skupine POMGRAD izhaja, da delujejo na gradbenih trgih in sicer: na trgu gradnje stavb, trgu gradnje inženirskih objektov, trgu proizvodnje asfaltnih zmesi, trgu

¹⁶ Dolžnost izhaja tako iz načela lojalnosti, ki je opredeljeno v tretjem odstavku 4. člena Pogodbe o EU (UL C 326, 26.10.2012), kot tudi iz 21. člena Uredbe ES o združitvah.

¹⁷ Glej sodbo Sodišča EU z dne 14. julija 2006 v zadevi Endesa SA proti Komisiji, T-417/05, Zodl. 2006 str. II-2533, točki 99 in 100.

proizvodnje betonskih mešanic in trgu pridobivanja in predelave gramoznih in kamenih agregatov, gre za vertikalno povezane trge. Priglasitelj navaja, da se vertikalna integracija v skupini POMGRAD ne razlikuje veliko od vertikalnih integracij preostalih konkurentov. Vsi večji konkurenti v gradbeni dejavnosti po informacijah priglasitelja težijo k zagotovitvi lastnih nabavnih virov, kot so kamnolomi, gramoznice ipd., zagotovitvi lastne proizvodnje pomembnejših surovin, materialov in izdelkov, kot je proizvodnja betona, asfalta, betonskih izdelkov in zagotovitvi lastnih obratov za izvedbo gradbenih projektov. S tem se po mnenju priglasitelja lahko zagotavlja celovitost in kakovost storitev ter zmanjšujejo riziki v poslovanju zaradi obvladovanja vmesnih proizvodnih in dobavnih faz.

25. Podjetje IMO-REAL in njegova odvisna podjetja delujejo na področju (i) trgovanja z lastnimi nepremičninami, (ii) upravljanja poslovnih zgradb, (iii) vodenja nepremičninskih investicij za zunanje investitorje, (iv) strokovnega nadzora pri izgradnji nepremičnin ter (v) posredništva pri prodaji in oddajanju nepremičnin, gre za dejavnosti ki sodijo na nepremičninski trg.¹⁸
26. Podjetje B & A & M se ukvarja z dejavnostjo tehničnega preizkušanja in analiziranja gradbenih materialov s poudarkom na asfaltni tehnologiji, in sicer izvaja (i) laboratorijske preiskave asfaltnih zmesi, asfaltnih plasti, cesto-gradbenih in polimernih bitumnov ter bitumenskih emulzij ter preiskave kamenih agregatov; (ii) kontrolo proizvodnje asfaltnih zmesi; (iii) kontrolo vgrajevanja asfaltnih zmesi in (iv) kontrolo neveznih nosilnih plasti. Prevzeto podjetje se ukvarja tudi z inženiringom na področju dimenzioniranja konstrukcij, kontrole kvalitete, projektiranja in tehničnega svetovanja ter raziskovalno dejavnostjo na področju cestogradnje.¹⁹ Podjetje AKTIM se ukvarja z inženiringom in raziskovalno dejavnostjo na področju cestogradnje ter certificiranjem proizvodnih obratov, ki proizvajajo agregate, asfalte in betone.
27. Širše opredeljeni upoštevni trgi na katerih nastopajo v koncentraciji udeležena podjetja in z njimi povezana podjetja so po mnenju priglasitelja: (i) gradbeni trg, (ii) nepremičninski trg in (iii) trg tehničnega preizkušanja in analiziranja gradbenih materialov.
28. Agencija ugotavlja, da se dejavnosti podjetja IMO-REAL z odvisnimi podjetji in dejavnosti podjetja B & A & M in njegovega odvisnega podjetja AKTIM ne prekrivajo in tudi niso med seboj vertikalno ali kako drugače povezane. Med dejavnostmi skupine POMGRAD in dejavnostjo podjetja B & A & M in njegovega odvisnega podjetja AKTIM pa prihaja do vertikalnih razmerij, in sicer povsod tam, kjer so na gradbenih trgih, na katerih nastopa priglasitelj, potrebne storitve preizkušanja in analiziranja gradbenih materialov.
29. Agencija je v svojih preteklih odločitvah že obravnavala gradbene trge in jih pri tem delila na (i) trg gradnje stavb, (ii) trg gradnje inženirskih objektov, (iii) trg specializiranih gradbenih del in (iv) trg industrije gradbenega materiala. Gradbene trge je Agencija za potrebe presoje opredeljevala tudi bolj podrobno, na primer trg gradnje inženirskih objektov je mogoče dalje razdeliti še na (i) gradnjo prometne infrastrukture (avtoceste, ceste, železnice, tuneli, mostovi, nadvozi itd.) in (ii) gradnjo energetske komunalne infrastrukture (električni daljnovodi, plinovodi, kanalizacije, čistilne naprave itd.) in podobno.²⁰ Glede na to, da natančna opredelitev gradbenih trgov ne spremeni presoje predmetne koncentracije, saj koncentracija ne vzbuja pomislekov glede njene skladnosti s pravili konkurence, ne glede na to ali je gradbeni trg opredeljen ožje ali širše, ga Agencija dokončno ni opredelila, za potrebe presoje pa je upoštevala širše opredeljeni trg vseh gradbenih storitev na katerem nastopa skupina POMGRAD.

¹⁸ Dokument št. 3061-12/2021-1.

¹⁹ Vir: <http://www.bam.si/dejavnosti/>, vpogled z dne 30. 9. 2021.

²⁰ Odločba Agencije št. 3061-29/2016-13 z dne 9. 3. 2017, št. 3061-18/2016-10 z dne 20. 9. 2016 in št. 3061-10/2016-15 z dne 18. 7. 2016.

B Upoštevni geografski trg

30. Upoštevni geografski trg je v skladu z 8. točko 3. člena ZPOmK-1 definiran kot trg, ki praviloma vključuje območje, na katerem si konkurenti na upoštevem proizvodnem oziroma storitvenem trgu medsebojno konkurirajo pri prodaji ali nakupu proizvodov ali storitev, na katerem so pogoji konkurence dovolj homogeni in ki ga je mogoče razlikovati od sosednjih območij, ker so pogoji konkurence na njih občutno drugačni. Dejavniki, ki so ključni pri presoji upoštevnege geografskega trga, so različne pravne zahteve, standardi, davčna bremena, transportni stroški, cenovne razlike med različnimi deli trga, tržne navade ipd.
31. Glede na to, da v primeru presoje predmetne koncentracije Agencija ni opredelila upoštevnege proizvodnih ali storitvenih trgov, na katerih bi presojala koncentracijo, tudi opredelitev upoštevnege geografskega trga ni potrebna, saj ne glede na to, ali bi upoštevni geografski trg opredelili ožje ali širše, ne bi bil izkazan sum glede skladnosti obravnavane koncentracije s pravili konkurence.

C Presoja koncentracije

32. V skladu z 11. členom ZPOmK-1 so prepovedane koncentracije, ki bistveno omejujejo učinkovito konkurenco na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu, zlasti kot posledica ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja. Agencija presoja koncentracije zlasti glede na tržni položaj v koncentraciji udeleženih podjetij, njihovo možnost za financiranje, strukturo trga, izbiro, ki jo imajo na voljo dobavitelji in uporabniki, ter njihov dostop do virov ponudbe oziroma do samega trga, obstoj morebitnih pravnih ali dejanskih vstopnih ovir, gibanje ponudbe in povpraševanja na upoštevnege trgih, koristi vmesnih in končnih uporabnikov ter glede na tehnični in gospodarski razvoj pod pogojem, da je v korist potrošnikom in ne ovira konkurence.

Vertikalno prekrivanje dejavnosti

33. Za vertikalne koncentracije štejejo vse tiste koncentracije, v katerih so udeležena podjetja dejavna na različnih stopnjah oskrbne verige.²¹ Pri obravnavani koncentraciji je gradbeni trg, na katerem so dejavna podjetja iz skupine POMGRAD, vertikalno povezan s trgom tehničnega preizkušanja in analiziranja gradbenih materialov.
34. Nehorizontalne združitve pomenijo grožnjo učinkoviti konkurenci samo v primeru, če ima združeni subjekt precejšnje stopnjo tržne moči (ki ni nujno prevladujoči položaj) na najmanj enem od upoštevnege trgov. Evropska komisija verjetno ne bo izrazila pomislekov glede usklajenih ali neusklajenih nehorizontalnih združitve, če bo tržni delež novega subjekta po združitvi na vsakem od zadevnih trgov znašal manj kot 30 %²².
35. Agencija je preverila, kakšen je tržni položaj podjetij udeleženih v koncentraciji, na posameznih trgih, ki so vertikalno povezani, ter presojala ali bi zaradi vertikalnih povezav lahko prišlo do zaprtja dostopa do katerega izmed trgov.
36. Iz opisa dejavnosti podjetij skupine POMGRAD in same predstavitve skupine POMGRAD na spletni strani²³ je razvidno, da gre za splošno gradbeno podjetje, ki na trgu ponuja storitve iz

²¹ Smernice o presoji nehorizontalnih združitve na podlagi uredbe Sveta o nadzoru koncentracij podjetij, Ur. l. EU C 265/07, 2008, v nadaljevanju: Smernice o presoji nehorizontalnih združitve, odst. 4.

²² Smernice o presoji nehorizontalnih združitve, odst. 23 in 25.

²³ Vir: <https://www.pomgrad.si/o-nas#skupina-pomgrad>, vpogled dne 27. 9. 2021.

širokega nabora gradbenih dejavnosti, katere sodijo na trg gradnje stavb (visoke gradnje), na trg gradnje inženirskih objektov (nizke gradnje), in na trg specializiranih gradbenih del.²⁴

37. Tabela 1: Ocena tržnih deležev priglasitelja in njegovih konkurentov delujočih na širšem gradbenem trgu v Republiki Sloveniji v letu 2020, izraženih v % glede na vrednost prodaje

Podjetje	2020
Kolektor Koling d.o.o.	[5-10] %
CGP, d.d.	[5-10] %
Kolektor CPG d.o.o.	[0-5] %
Riko, d.o.o.	[0-5] %
Gorenjska gradbena družba d.d.	[0-5] %
POMGRAD	[0-5] %
SŽ-ŽGP Ljubljana, d.d.	[0-5] %
GH HOLDING d.o.o.	[0-5] %
GIC gradnje	[0-5] %
STRABAG d.o.o.	[0-5] %
VOC Celje d.o.o.	[0-5] %
ostali	[50-60] %

Vir: Ocena priglasitelja na podlagi podatkov iz javno objavljenih letnih poročil in na podlagi podatkov o poslovanju gradbeništva objavljenih s strani Gospodarske zbornice Slovenije.

38. V tabeli so navedeni konkurenti, ki podobno kot priglasitelj na trgu Republike Slovenije izvajajo različne gradbene projekte na širšem trgu gradbeništva. Po podatkih objavljenih s strani Gospodarske zbornice Slovenije je gradbeni sektor v Republiki Sloveniji v letu 2020 opravil za 2.573 mio EUR gradbenih del.²⁵ Agencija ugotavlja, da na gradbenem trgu v Sloveniji nastopa nekaj večjih konkurentov, tako imenovanih splošnih gradbenih podjetij in ogromno število manjših konkurentov, ki so večinoma bolj specializirana in tudi bolj lokalno usmerjena. Priglasitelj, kot največje gradbeno podjetje v Pomurski regiji, sodi z [0-5] % tržnim deležem med večja podjetja na gradbenem trgu v Republiki Sloveniji.
39. Na področju tehničnega preizkušanja in analiziranja gradbenih materialov v Sloveniji delujeta dve osrednji inštituciji, in sicer Zavod za gradbeništvo Slovenije (v nadaljevanju: ZAG) ter Gradbeni inštitut ZRMK d.o.o., obe inštituciji poleg posebej zaupanih vlog in aktivnosti s strani države, delujeta tudi na trgu, in sicer tako za javne kot zasebne naročnike. Poleg omenjenih inštitucij in obeh prevzetih podjetij na zadevnem trgu nastopa kar nekaj podjetij iz Slovenije kot so: IGMAT, d.d., STRUCTUM d.o.o., APROS d.o.o., IRMA d.o.o. in IRGO CONSULTING d.o.o. ter tudi podružnic večjih mednarodnih podjetij kot so: Bureau Veritas, EUROLAB in SGS. Priglasitelj navaja, da so stroški vstopa na upoštevni trg relativno visoki, saj za pridobitev dovoljenj in potrdil o usposobljenosti za delovanje ter izvajanje storitev vsak konkurent potrebuje primerne prostore, opremo in usposobljeni strokovni kader, pri čemer je dostop do opreme utečen in ne predstavlja težav, pridobitev tehnologij v smislu znanja, izkušenj in usposobljenosti kadra pa lahko predstavlja večjo težavo. Pravnih ovir ni, razen utečenih postopkov za pridobitev delovanja takšnega podjetja, kot je pridobivanje ustreznih certifikatov, kadrov, opreme ter za delovanje na državnem programu tudi pridobitev ustrezne akreditacije. Priglasitelj ocenjuje, da znaša skupni tržni delež podjetij B & A & M in AKTIM, glede na vrednost prodaje v letu 2020 na trgu tehničnega preizkušanja in analiziranja gradbenih materialov v Republiki Sloveniji okoli [redacted], kar glede na promet obeh podjetij pomeni, da se je na zadevnem trgu v tem letu opravilo za okoli [redacted] storitev. Agencija ugotavlja, da čeprav obstajajo nekatere ovire za vstop, te niso take, da bi potencialnim konkurentom

²⁴ Gre za prvo nivo delitve dejavnosti iz področja F - GRADBENIŠTVO po SKD (standardni klasifikaciji dejavnosti) 2008.

²⁵ Vir: https://www.gzs.si/Portals/SN-informacije-Pomoc/Vsebine/GG/2021/junij/GG-GRA-2021_1.pdf, vpogled dne 27. 9. 2021.

preprečile vstop na upoštevni trg, kar dokazuje tudi število že delujočih konkurentov prevzetega podjetja na zadevnem upoštevnom trgu.

40. Skupina POMGRAD porabi na letnem nivoju za storitve tehničnega preizkušanja in analiziranja gradbenih materialov okoli [REDACTED], pri tem [REDACTED] storitev izvede z lastnimi laboratoriji v okviru postopka notranje kontrole kvalitete, [REDACTED] storitev pa nabavi na trgu pri za to usposobljenih in certificiranih tretjih dobaviteljih, med katerimi je bilo do sedaj v omejenem obsegu²⁶ tudi prevzeto podjetje. Priglasitelj navaja, da po prevzemu ne bo spreminjal poslovne politike prevzetega podjetja, kar pomeni, da ga ne bo omejeval zgolj na poslovanje s skupino POMGRAD, namerava pa vse več storitev prepustiti v izvedbo prevzetemu podjetju, in sicer znaša ocena letnega stroška v tej smeri okoli [REDACTED]. Priglasitelj predvideva, da bo koncentracija vplivala na izboljšanje sistema notranje kontrole in posledično na lažje ohranjanje obstoječe kakovosti proizvodov, oziroma na večjo kakovost proizvodov (asfalt, beton, betonski izdelki, agregati), ki jih skupina POMGRAD izdeluje in nudi svojim kupcem. Posebnega širšega vpliva na zadevne trge, glede tehnološkega napredka in gospodarskega razvoja, po mnenju priglasitelja, koncentracija ne bo imela.
41. Agencija ocenjuje, da predmetna koncentracija ne bo povzročila negativnih vertikalnih učinkov v okviru vertikalnih povezav med gradbenim trgom, na katerem so s strani priglasitelja dejavna podjetja skupine POMGRAD, ter trgom tehničnega preizkušanja in analiziranja gradbenih materialov, na katerem je dejavno prevzeto podjetje in njegovo odvisno podjetje. V koncentraciji udeležena in z njimi povezana podjetja na navedenih trgih ne dosegajo tržnih deležev, ki bi jim omogočali, da bi izkoriščala svojo tržno moč v smislu, da bi zaradi vertikalnih povezav lahko prišlo do zaprtja dostopa do katerega izmed zadevnih trgov, oziroma do izključitve dejanskih in potencialnih konkurentov s tem, da bi jim bil oviran ali onemogočen dostop do dobav ali trgov, kar bi zmanjšalo njihovo konkurenčno sposobnost in/ali spodbudo.

IV. ZAKLJUČEK

42. Na podlagi posredovanih podatkov priglasitelja koncentracije in ob upoštevanju drugih razpoložljivih podatkov Agencija ugotavlja, da v zvezi z obravnavano koncentracijo pridobitve izključne kontrole s strani podjetja POMGRAD nad podjetjem B & A & M, ni izkazan resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence, zato je Agencija na podlagi tretjega odstavka 46. člena ZPOmK-1 odločila, kot izhaja iz izreka te odločbe.

V. ODLOČITEV O STROŠKIH POSTOPKA

43. V skladu s prvim odstavkom 118. člena Zakona o splošnem upravnem postopku²⁷ mora organ odločiti o stroških postopka. Glede na to, da posebni stroški v postopku niso nastali, je organ odločil, kot izhaja iz druge točke izreka.

²⁶ Promet skupine POMGRAD s prevzetim podjetjem je znašal v letu 2018 [REDACTED], v letu 2019 [REDACTED] in v letu 2020 [REDACTED].

²⁷ Uradni list RS, št. 24/06-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 47/09 Odl.US: U-I-54/06-32 (48/09 popr.), 8/10 in 82/13.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU

Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

Postopek vodil:
mag. Andrej Golob

Andrej Matvoz
predsednik senata

Vročiti:

- POMGRAD, gradbeno podjetje d.d., Bakovska ulica 31, 9000 Murska Sobota - **osebno po ZUP;**
po pooblaščenцу: Odvetniška pisarna Janežič & Jarkovič d.o.o., Tavčarjeva ulica 8, 1000 Ljubljana.

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva, tu.

Objaviti:

- izrek odločbe na spletni strani Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence.